

اقدامی که «وظیفه ملی» خوانده شد کناره گیری رئیس جمهور سودان از رهبری حزب کنگره ملی

مریم علامه زاده

بر اساس بیانیه‌ای که حزب کنگره ملی سودان منتشر کرد، عمر البشیر پس از سه دهه رهبری، از سمت ریاست حزب کنار رفت. این اتفاق در حالی صورت گرفته که اعتراضات علیه وی بیش از دو ماه به طول انجامیده است. به گزارش الجزیره، آن طور که در بیانیه روز جمعه (دهم اسفند ماه) آمده است، بشیر قدرت خود به‌عنوان رئیس حزب کنگره ملی را تا زمان برگزاری کنفرانس عمومی حزب به معاون خود، احمد هارون اعطا کرده است. هنوز هیچ تاریخ مشخصی برای کنفرانس عمومی حزب تعیین نشده است.

رسانه‌های محلی به نقل از هارون گفته‌اند: عمر البشیر این گام را به‌عنوان وظیفه ملی به‌عنوان رهبر کشور انجام داده است.

عمر البشیر گفته است این کار را برای سر و سامان دادن به اوضاع پرهم‌ریخته داخلی انجام داده تا زمان کافی برای رسیدگی به شرایط کشور را داشته باشد.

هارون در این رابطه گفته حزب این اقدام رئیس جمهور را در کم می‌کند و حزب کنگره ملی بار دیگر بر تأیید و حمایت خود از این ابتکار و سسند گفت‌وگوی ملی تأکید می‌کند و به همراه دیگر احزاب سودان آمادگی کامل دارد تا در مسیر اتحاد ملی گام بردارد.

با این وجود این اقدام بشیر منجر به کاهش تنش‌ها و اعتراضات مردمی نشد. روز جمعه خیابان‌های شهرهای بزرگ سودان شاهد تداوم تظاهرات ضد دولتی در مناطق مختلف این کشور از جمله خارطوم و امدرمان بود.

جانشینی متهم

هارون همچون البشیر از سوی دادگاه بین‌المللی کیفری به‌موجب دست داشتن در اتهامات جرایم جنگی که در منطقه دارفور سودان انجام شده، تحت تعقیب است. او که پیش از این سمتش، به‌عنوان معاون رئیس حزب حاکم منصوب بوده است، وی اوایل هفته جاری میلادی از سوی بشیر به‌عنوان معاون رئیس حزب منصوب شده بود.

در اواخر ماه فوریه (بهمن ماه) سال جاری عمر البشیر، گردهمایی‌های عمومی را غیرقانونی خوانده بود.

به گزارش خبرگزاری دولتی سانا، در روز پنجشنبه (نهم اسفند ماه) سال جاری میلادی یک دادگاه اضطراری در پایتخت خارطوم برگزار شد که هشت نفر از مردم را به خاطر اعتراضات ضد دولتی در خارطوم و فراگیر شدن آن در شهرهای دیگری نظیر امدرمان به زندان فرستادند.

در این دادگاه چهار نفر به مدت پنج سال و سه نفر برای سه سال و یکی به شش ماه زندان محکوم شدند. در همان دادگاه دستور داده شد یک شهروند اتیوپیایی با اتهاماتی مشابه کشورش بازگردانده شود.

این احکام اولین محکومیت‌هایی است که دادگاه اضطراری خارطوم اوایل هفته جاری پس از تحقیقات بر اساس حکم وضعیت اضطراری از سوی بشیر صادر شده است. او اواخر فوریه، (اوایل اسفند ماه) این وضعیت را اعلام کرد. اتحادیه و کلابی دموکراتیک که قسمتی از یک گروه حمایتی برای هدایت تظاهرات بود گفته است حداقل ۸۷۰ معترض در دادگاه اضطراری در خارطوم و امدرمان در روز پنجشنبه (نهم اسفند ماه) برگزار شد؛ به پای میز محاکمه کشیده شدند.

دولت عمر البشیر به‌واسطه جنگ‌های داخلی و افزایش تظاهرات خیابانی فرسوده شده است. آخرین موج اعتراضات در سراسر کشور در اواسط دسامبر (آذر ماه) به وقوع پیوست. در ابتدا این اعتراضات به دلیل کمبودها و افزایش قیمت‌ها بود تا این که سخن از برکناری قدرت عمر البشیر که در کودتای ۱۹۸۹ حکومت را به دست آورده بود، به میان آمد و مردم در نهایت خواستار برکناری او شدند. در جریان سرکوب‌های گسترده تعدادی از شهروندان نیز کشته شدند.

دست نخست‌وزیر کانادا روشد؛

بحران در جزیره ثبات

سید محمد میرزا محمدزاده

جاستین ترودو، نخست‌وزیر کانادا، وعده رویکردی جدید به سیاست‌های کشور داده بود، رویکردی باز و روشنفکرانه، منصفانه و آزادانه؛ حالا او در محصنه است؛ رسوایی توافقات پشت پرده و تاکتیک‌های قلدر مابانه همه برای حمایت از یک شرکت کانادایی متهم به پرداخت رشوه به دولت لیبی، در زمان معمر قذافی، گریبان ترودو را گرفته است.

روزنامه نیویورک تایمز در گزارشی به روزهای سخت ترودو، نخست‌وزیری که در روزهای ابتدایی خود به دلیل سیاست‌های روشنفکرانه و خلاف سنت‌گرایی در کل دنیا مطرح شده بود اشاره کرده و نوشته است: روزنامه‌های کانادایی پرشده‌اند از حملات به ترودو و احزاب مخالف خواهان کناره‌گیری وی هستند. هنوز هفت ماه تا انتخابات باقی است و برخی اعضای حزب خود ترودو نگران‌اند که این رسوایی به بازوی قوی برای احزاب مخالف که خود مسلح به غنی‌ترین کمپین علیه رهبر حزبشان هستند، تبدیل شود، رهبری که وعده مسیرهای روشن در عرصه سیاسی را داده بود. شاجی کرل، مدیر اجرایی موسسه آنگوس رید، یک شرکت نظرسنجی غیرانتفاعی در تگزاس در این رابطه گفت: این ضربه‌های بسیار سهمگین بر برند شخصی ترودو و همچنین وعده تحولات سیاسی وی است.

گزارش

اعتراضات الجزیره خشونت‌بار شد؛

نه به رئیس‌جمهور بیمار

سینا سبزیان

نیروهای امنیتی روز جمعه (دهم اسفند ماه) اقدام به شلیک گاز اشک‌آور به سمت معترضان کردند که یکی از بزرگ‌ترین اعتراضات دهه اخیر در الجزیره را چند روز پیش از آنکه عبدالعزیز بوتفلیقه بیمار، برای دوره پنجم کار خود به‌عنوان رئیس‌جمهور کشور را به‌طور رسمی آغاز کند، رقم زده‌اند.

سی‌ان‌ان گزارش کرد، معترضان می‌خواهند رهبر ۸۱ ساله از انتخابات ۱۸ آوریل (۲۹ فروردین ماه) کناره‌گیری کند. سبیلی از معترضان خیابان‌های الجزیره، پایتخت کشور و سایر شهرهای این کشور آفریقای شمالی را به تسخیر در آوردند تا یکی از بزرگ‌ترین نمایش‌های ناراضی‌عمومی را از زمان جنگ ۱۹۵۴-۱۹۶۲ استقلال از فرانسه رقم زنند.

بوتفلیقه که در سال ۱۹۹۹ در انتخابات پیروز شد، در سال ۲۰۱۳ دچار سکته مغزی شد و از آن زمان کمتر در اماکن عمومی دیده شده است. در تاریخ دهم فوریه، (۲۱ بهمن ماه) وی از قصد خود برای تسخیر پنجمین دوره ریاست‌جمهوری در قالب بیانیه‌ای که از سوی آژانس خبری دولتی منتشر شد، خبر داد. این خبر خشم عمومی

افزود: حتی نمی‌توان گفت که شهرت وی خدشه‌دار شده، بلکه باید گفت به‌طور کل ویران شده است. پرونده ترودو حول اتهاماتی مرتبط به شرکت SNC-Lavalin، شرکت مهندسی چندملیتی مستقر در کبک است که ۴۷٫۷ میلیون دلار کانادا را در قالب رشوه به مقامات لیبیایی برای برنده شدن در یک قرارداد در این کشور پرداخت کرده است.

نخست‌وزیر و دستیارانش متهم به فشار بر جودی ویلسون ریبولد، وزیر دادگستری سابق دولت خود هستند تا بررسی جرائم علیه شرکت را کنار بگذارد، چرا که محکومیت آن می‌توانست به‌طور بالقوه منجر به نابودی هزاران شغل در کانادا و ریزش فرصت‌های سیاسی حزب لیبرال ترودو شود.

البته وزیر دادگستری پیشین از بررسی پرونده دست‌نکشید و در ماه ژانویه (دی-بهمن) به جایگاه پایین‌تری نزل کرد؛ یک جایگاهی که به عقیده بسیاری از منتقدان ترودو، تشبیهی برای یافشاری بر پرونده بود؛ در نهایت خانم ویلسون ریبولد از سمت دوم خود استعفا کرد.

این رسوایی در هفته‌های اخیر آهسته آهسته سر بر آورده و منجر به کناره‌گیری دستیار ارشد ترودو و همچنین باز شدن پرونده‌های ارتباطی با تداخل بالقوه منافع از سوی کمیسیونر اخلاقی مجلس کانادا شده است.

انتصاب خانم ریبولد به‌عنوان وزیر دادگستری گواهی برای بسیاری بود مبنی بر اینکه ترودو مصمم به اصلاح رویه نادرست کشور علیه جمعیت بومی و احترام به جمعیت دوست‌داشتنی کشور است؛ همان طور که در دوران انتخابات وعده داده بود

روز چهارشنبه (هشتم اسفند ماه) نیز خانم ریبولد در جایگاه شهادت کمیته عدالت مجلس عوام کانادا حاضر شد و سکوت چند هفته‌ای خود را شکست.

در برنامه زنده تلویزیونی او با آرامش درخواست‌ها و تهدیدات سر بسته‌ای که در طول چهار ماه از دفتر ترودو برای پذیرش مصالحه پرونده جرائم دریافت کرده بود را باز گو کرد.

وی که به‌عنوان اولین شخص بومی جایگاه والای وزارت دادگستری را به دست گرفته بود و تنها شخص بومی دولت ترودو به‌شمار می‌رفت و به همین دلایل نماد قدرت کابینه دولت هم برای حقوق زنان و هم برای بومیان بود، در دادگاه گفت: تلاش متمرکز و پایداری برای تأثیر بر نقش من به‌عنوان دادستان کل در جریان بود.

رویه نادرست کشور علیه جمعیت بومی و احترام به جمعیت بومی به‌عنوان شرکای دوست‌داشتنی کشور است؛ همان طور که در دوران انتخابات وعده داده بود.

حالا اما این میراث جای بحث دارد؛ چرا که جایگاه خانم ریبولد به وزیر امور باننشستگان تقلیل یافته است، جایگاهی که او هفته پیش از آن استعفا کرد.

شیلانورث یک‌رهبر بومی در شمال مانیتوبا، در این رابطه گفت: اگر چه اصلاح رویه به معنای احترام به صدای مردم بومی است؛ اما نمایش به پایان رسید و در پایان این پول و قدرت است که اهمیت بیشتری از اصلاح دارد.

خانم ویلسون ریبولد که یکی از رهبران ارشد گروه‌های بومی در ساحل غربی کانادا به‌شمار می‌رود، در جریان شهادت خود، به کشور یادآوری کرد که در مورد مردم بومی، دولت‌های کانادا تاریخی از بی‌توجهی به قانون را رقم زده‌اند. وی همچنین مدعی شد خود یکی از شاهدان دست‌اول تأثیرات منفی این بی‌توجهی است.

وی گفت: من از یک خانواده پرجمعیت آمده‌ام و بر اساس قوانین و سنت‌های خانواده بزرگمان همواره بیان‌کننده حقیقت بوده‌ام. بسیاری از مخالفان ترودو عنوان می‌کنند کل این مباحث اثبات می‌کند ترودو که یکی از متعادل‌ترین کابینه‌های تاریخ کشور در جنسیت را تشکیل داده بود، یک فمینیست قلابی است که به‌جای حمایت از زنان از آن‌ها سوء استفاده می‌کند.

اندرو شیر، رهبر مخالفان محافظه‌کار از پلیس سواره نظام سلطنتی کانادا خواست اقدام به تحقیقات در مورد نقض عدالت کند. ریبولد در جریان شهادت خود فشارهای وارد شده بر خود را نامناسب خواند اما دو بار عنوان کرد این فشارها غیرقانونی نبود.

وی گفت: این فشارها در قالب ۱۰ دیدار، ۱۰ مکالمه و مجموعه‌ای از ایمیل‌ها در مورد پرونده جرائم مقامات ارشد دولتی اعمال شد.

احتمالاً مشکل‌سازترین دیدار به گفته او، باخود ترودو بوده که از وی خواسته است راه‌حلی برای پرونده SNC پیدا کند و عنوان کرده احتمال از دست رفتن مشاغل بسیار و ترک منترال از سوی SNC وجود دارد.

در این دیدار نخست‌وزیر به وی یادآوری کرده یک انتخابات ایالتی در پیش است که خود ترودو از انتخابات همین ایالت انتخاب شده است؛ بیشتر کارشناسان حقوقی مسئله‌دارترین بخش شهادت ویلسون ریبولد را پیشنهادهایی می‌دانند که نخست‌وزیر و دستیاران ارشد وی در مورد نگرانی‌های سیاسی مطرح کرده‌اند.

ارول مندس، استاد حقوق در دانشگاه اتاوا، کسی که نقش دادستان کل را مطالعه می‌کند، گفت: اینکه نخست‌وزیر و دیگران در مورد از بین رفتن مشاغل هشدار دهند منطقی است اما اگر آن‌ها نگرانی‌های سیاسی

پرونده ترودو حول اتهاماتی مرتبط به شرکت SNC-Lavalin، شرکت مهندسی چندملیتی مستقر در کبک است که ۴۷٫۷ میلیون دلار کانادا را در قالب رشوه به مقامات لیبیایی برای برنده شدن در یک قرارداد در این کشور پرداخت کرده است

و حزبی خود را گوشزد کرده باشند، این به‌واقع فشاری ناشایست و نامعقول است.

هر چند که کشور از تخریب ناگهانی تصویر نخست‌وزیر خود بهت‌زده است، داستان همچنان ادامه دارد.

جرالد باتس، معاون اصلی سابق ترودو که به دلیل رسوایی استعفا کرده بود، خواهان سخنرانی عمومی در کمیته دادگستری شد و بر همین اساس کشور چشم‌په‌راه است ببیند خود ترودو و دیگران که در شهادت ریبولد به آن‌ها اشاره شده است، پاسخگو خواهند بود یا خیر.

امت مکفارلین، استاد علوم سیاسی در دانشگاه واترلو کانادا در این رابطه گفت: مرسوم منتظر سقوط ترودو هستند که در غیر این صورت لیبرال‌ها برنده قطعی انتخابات آتی خواهند بود.

بسیاری چشم به اتفاقات چند ماه آینده دارند و اینکه دفتر نخست‌وزیری قادر به تغییر رویه رسوایی عمومی هست یا خیر.

مکفارلین افزود: اگر انتخابات در ماه آینده بود این یک حادثه مخرب بود و می‌شد کمپین‌ها را کاملاً پیش‌بینی کرد. سخت می‌توان گفت که این موضوع تا ماه‌هاوت یا سپتامبر (مرداد تا مهر) در ذهن کانادایی‌ها می‌ماند یا خیر.

بر همین اساس ترودو هفت ماه فرصت دارد آبروی رفته را به جوی بازگرداند و امیدوار باشد رسوایی از ذهن رای‌دهندگان سازمانی که پای صندوق‌های رون، محو شود.

کرل مدیر اجرایی شرکت نظرسنجی غیرانتفاعی گفت: او باید تظاهر به روزهای روشن و آقای پاک دست بودن را کنار بگذارد و حالا مجبور است به شیوه‌های سنتی به میدان رقابت با بگذارد.

به نقل از خبرگزاری دولت، روز پنجشنبه تعداد نامشخصی از خبرنگاران کشور در حال برگزاری تظاهراتی به‌منظور درخواست آزادی رسانه و اصلاحات سیاسی بازداشت شدند.

در همین حال سرویس‌های امنیتی نسبت به انتشار اخبار دروغ که می‌تواند به افکار عمومی آسیب بزند، هشدار داد.

گزارش شده مقامات اقدام به قطع منطقه‌ای خدمات اینترنت در کشور کرده‌اند. سرویس جهانی نتبلاک از اختلالات اینترنتی در نقاط مختلف الجزیره از جمله قطعی‌های هدفمند در نقاطی که اعتراضات گسترده در پایتخت رخ داده است خبر داد.

محمد عبدالله ۵۸ ساله نیز گفت: رئیس‌جمهور بیمار است. کل کشور بیمار است. ویدئوهایی در شبکه‌های اجتماعی اعتراضات این هفته را نشان می‌داد که تصاویر بوتفلیقه را به آتش می‌کشیدند و سوت و فریاد شادی سر می‌داند.

گفته می‌شود رهبران معترضان بیشتر کهنه‌سربازان جنگ استقلال کشور هستند. حزب حاکم بارها عنوان کرده انتخابات آزاد و شفاف خواهد بود.

احمد اویحیی، نخست‌وزیر الجزیره، روز پنجشنبه (نهم اسفند ماه) به خبرگزاری دولتی الجزایر گفت: هیچ چیز نمی‌تواند جلوی برگزاری انتخابات آزاد مردم الجزایر برای انتخاب رئیس‌جمهوری را بگیرد.